

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis
Ljubljana

Stane celoletno 120 K. — mesečno 10 K. — Oglasi za vsak teden
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
sahvale K 1-50 — Posamezna številka stane K 1-20

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

10. oktober.

Danes je minilo leto dni, odkar si je slovenski narod na Koroškem zapisal svojo usodo. Zapeljan po praznih geslih republike in protisrbske gonje, pod pritiskom nemško-italijanskih sleparij, ponekod zanemarjen od naših oblasti in drugih poklicanih činiteljev je koroški del slovenskega plemena lani na današnji dan po svoji večini glasoval za trilo nemškoavstrijsko republiko in se odcepil od svojih bratov. S požigi slovenskih domov, z revolverji nemških heimwehrojskih fašistov in z bajoneti nemške soldateske je bil naš koroški Slovenec prisiljen glasovati za Avstrijo. V kolikor in kjer to ni pomagalo, so pripomogle nemško-italijanske komisijske oblasti, ki so izid plebiscita na najnepravičnejši način falzificirale.

Danes stoka koroški Slovenec pod peto ošabnega tujca, ki mu je ugrabil zopet vse slovenske šole, ki mu je ugrabil slovenske duhovnike, ki je vrge slovenski jezik iz vseh uradov, ki še danes — leto dni po plebiscitu — izvaja najgrša dejanja maščevalnosti nad slovenskim prebivalstvom, napada Slovence z batnanji in revolverji, požiga slovenske domove, tira pred sodišče ljudi, ki zahtevajo svoja narodna prava, zajamčena jim v mirovni pogodbi. Danes stoka in plaka in kliče na pomoč.

Končano? Za vedno? Ne! Čuj! Plat našega Gosposvetskega zvona, ki nam oznanja nasilja in krivice! Ne plaka in ne stoka naš Gosposvetski zvon, mogočno kliče na delo, na obrambo, na osveto. Kaže nam goreče domove naših slovenskih kmetov na Koroškem, kaže nam na šole in na cerkve, kjer je izhaden slovenski jezik in kjer se vrši sistematično potujčenje našega naroda, kaže nam na oblastnike avstrijske, ki so vklebili v okove pravice slovenskega naroda.

Od Gospe Svete sem bje plat zvona! In dviga se pred nami prestol korotanski slovenskih knezov in zove in kliče:

Pridi, Ti nekronani knez naš korotanski, pridi, Ti jugoslovanski kralj, zasedi starodavni prestol korotanskih Slovencev in priseži, da hočeš braniti vsikdar in vselej pravice naše! Pridi in vzamni pod svoje okrilje zibelko našega naroda!

Pride čas in pride dan . . .

A. P. ČEHOV:

Preko cilja.

Zemljemerec Glibe Gavrilovič Smirnov je izstopil na železniški postaji Oniluški. Imel je še trideset do štirideset vrst z vozom do posestva, kjer bi moral izvršiti merjenje.

»Povejte mi, prosim, kje bi lahko dobil tu poštne konje?« je vprašal postajnega orožnika.

»Kakšne konje? Poštne konje? Sto vrst naokoli tu še psa ne dobite, da bi vas vozil, kaj šele poštne konje . . . Pa kam hočete?«

»V Djevokino, na posestvo generala Hohotova.«

»A tako!« je zinil orožnik zehaje. »Potem pa stopite še tja za poslopje postaje; tam na dvorišču se včasih dobe kmetje, ki jemljejo popotnike k sebi na vozove.«

Zemljemerec je vzdihnil in se počasi napotil na nasprotno stran poslopja. Po dolgem iskanju je našel tam kmeta, ki je bil šele po dolgem govoričenju in obotavljanju voljen, da ga vzame na voz k sebi. Bil je zelo krepko razvit človek, čemernega in kozavega lica, v rascapani suknji in v čevljih iz hiša.

FRANJO CVETKO:

Slovenski kmetovalci v Srbiji.

(Dalje.)

Najbolj nas je zanimal visok marmornat spomenik pred cerkvo, postavljen v spomin žabarskim junakom, padlim v vojnah od 1912 do 1920; prijazen pop nam je rekel, da jih je okoli 170 iz Žabarov; njih imena so s pozlačenimi črkami ovekovčena na prednji strani obeliška. Do solz nas je pa ganil napis na zadnji strani:

Na grobovina u tujini
neče srpsko cveče niči;
pozdravite našu decu:
nečemo im nikad stiči. —

Opravili smo v Žabarih »doručak« — zajutrak s sirom, »prascem« in pivom, kar je dala iz prijaznosti občina, poslovali se, potem pa krenili na vozovih preko široke moravske doline in čez Moravo samo na njen levi breg na železniško postajo Velika Plana. Mislili smo, da bodo bližje Morave večinoma travniki, a našli smo skoraj sama koruzna polja, redka sela in velike slivnjake. Zemlja v tej dolini mora biti izredno rodovitna, še neizčrpana, saj je baje ni treba gnojiti; opravi menda to reka, ki v pomladnem in jesenskem deževju močno naraste, izstopi in poplavi široko ravan. Morava ima tukaj precej široko strugo, dasi je bilo kalne vode malo. Vidi se, da o povodnji ni stalnih bregov. Pod mostom smo našli 14 primitivnih mlinov na ladjah (kumpih), ki pa so manjši od naših na Dravi in Muri. — Vozove so nam dali dobri seljaki in meščani v Požarevcu in drugje na razpolago brezplačno zgolj iz ljubezni in »počasti« do bratov Slovencev; še napitnine bi ne bili radi vzeli. — V Veliki Plani smo se malo otresli prahu ter si odpočili, potem pa je prisopihal vlak ki nas je potegnil po glavni progi skzi prijazno mesto Palanko v še prijaznejši Mladenovac. Tukaj smo preložili svojega rojstva »grešne kosti« na drug vlak, ki vozi po srbski, ozkotirni železnici, izpeljani po mnogih brdih in številnih serpentinah v Arandjelovac, zakaj naš vzvišen cilj je bila zdaj Topola in brdo Oplenac z grobnico velikega kralja Osvooboditelja.

Naknadno se mi vidi potrebno omeniti, da je v Veliki Plani tovarna za iz-

»Vedi vrag, kako strašen voziček imaš?« je dejal zemljemerec nevoljno, ko je stopal na voz. »Saj ni razločiti, kje je pri njem spredaj in kje zadaj. . .«

Konjiček je bil mlad, a suh, s tankimi nogami in nagrizenimi ušesi. Ko se je kočijaž zravnil na sedežu in ga oplazil z bičem, je le glavo potresel; ko je izpustil nanj množico psokv in ga še enkrat udaril z bičem, je zaškripal voz in se jel tresti kakor v mrzlici. Po tretjem udarcu se je jel voz zibati; po četrtem se je pomaknil z mesta.

»Se bomo li vso pot tako peljali?« je vprašal popotnik. Opazil je bil, kako močno se voz maje in se je čudil spretnosti ruskih kočijažev, ki znajo voziti z želvino naglico, a vendar tako, da jim pri tem voz poskakuje in se človeku duša obrne v telesu.

»Bomo že prišli!« je odvrnil voznik pomirjevalno. »Mlada, dobra kobila je. . . Da le pride pošteno v tek; še držati je potem ne morete več. . . Na, na, inrha prokleta!«

Ko je voz zapustil postajo, se je že mračilo. Desno od zemljemerca se je razprostirala temna, trdo zmrzla ravnina, kakor daleč se je videlo. . . Kdor se je vozil čez njo, je zablodil skoro gotovo bogvekam. Tam na ob-

Ljudsko vseučilišče v Celju.

Danes (ponedeljek, 10. oktobra) se vrši nadaljevalno predavanje g. vlad. svetnika Emilijana Lileka o »francoski revoluciji«. Začetek — kakor vedno — točno ob pol 8. uri zvečer.

deľovanje salam, za sušenje mesa slanine in klobas. Srbi so jo zgradili sigurno po 1890., ko jim je ogrska vlada zadržala prvič izvoz svinj in goveje živine čez severno mejo. Tako so Srbi paralizovali nevoščljivost svojih zlobnih sošodov in se obvarovali občutne gospodarske škode, zakaj poslej so mogli posušeno meso itd., izkratka: mesne proizvode pošiljati v oddaljene dežele in celo prek morja.

Z vlakom smo dospeli v Arandjelovac ob 13. urj 15 min. Malo pred našim prihodom so izstopili tukaj naši tovariši prve skupine, ki so potovali iz Beograda čez Zabrežje in Valjevo. Ogromna množina seljakov, meščanov in šolska mladina, ki je bila kratko poprej pozdravila 1. skupino, je ostala enostavno na kolodvoru ter priredila preiskren sprejem i nam. Poleg odrastlih nam je vikala »Živio!« in »Dobro došli, brača Slovenci!« šolska mladina ter nas kar obsipavala s cvetjem; na čelu ji je bilo vrlo učiteljstvo. Navdušen pozdrav nam je govoril ravnatelj tamošnjega nižjega gimnazija. Nato nas je množica spremljala skozi glavno ulico prijaznega mesta do kopaljšča in zdravilišča »Bukvačka banja«, kjer izvira čislani kiseľjak (slatina). V obširnem parku, ki pa kaže precej sledov germanske kulture, se dviga ponosito zdraviliški dom »staro zdanjes«, nekdanje bivališče kralja Petra. Stopivši v prostran vestibul, smo na desni strani uzrli bel kip: orjaško žensko s sklonjeno glavo, oprto na ročaj do tal segajočega meča. Uganili smo kmalu, da predstavlja kip najbrž Germanijo, ki zamišljena kuje načrte, kako najhitreje prodreti do — Soluna. Hvala ti, pravična usoda, da si tako kmalu in eksemplarično kaznovala in maščevala germansko ošabnost! Kip inajo tačas najbrž še samo iz tega vzroka tukaj, da svedoči tujcem nemški napuh in maščevanje usode. Umotvor ni: nas se je lotila jeza, da bi ga bil zdrobili na molekule!

Še bolj eklatantno pa se kaže posetniku zdravilišča germanska nadutost

zoru, kjer je izginila ravnina in se spojila z nebom, je mrzla jesenska večerna zarja počasi ugašala. . . Levo od pota so moleli v nastopajočo temo črni kupi, ki so bili kakor kozolci ali kakor vas. Kar je bilo spredaj, tega zemljemerec ni videl; na tej strani je široki, okorni hrbet voznirov zakril razgled. Bilo je mrzlo in brez vetra.

»Moj Bog, kakšna puščava je to!« si je mislil zemljemerec, ko je skušal svoja ušesa zakriti s plaščevim ovratnikom. »Nobenega človeškega obratovanja! Če bi tu koga napadli in oropali, ne izve tega živ človek in če bi razbojniki streljali s topovi. . . In tudi kočijaž se mi ne zdi povsem zanesljiv. . . Kako silen hrbet ima ta človek! Če tak korenjak le s prstom dregne človeka, kakor sem jaz, pa sem opravi! In še tako zverinsko, sumljivo obličje ima!«

»Ej, ljubi prijatelj«, je vprašal zemljemerec, »kako ti je pravzaprav ime?«

»Meni? Klim.«

»Torej, Klim, kako je kaj pri vas? Je li nevarno? Je tu kaj razbojnikov?«

»Ni jih, z njimi nam je Bog prizanesel. . . Kdo pa naj bi tudi ropal tu?«

»No, to je vendar lepo, da raz-

in ošabnost v parku. Na visokem marmornatem podstavku (pedestalu) zagledaš iz neke bele mase oblikovanega mogočnega leva, ležečega na zlomljeni srbski državni zastavi; pod levovim trupom leži podolgem orjaška sulica. Ta simbol svoje namišljene sile in imperijalističnega stremjenja so postavili Nemci 1. 1915 tako, da je merila levova glava in ost one sulice proti jugu na — Solun. Po prevratu pa so Srbi zasuknili leva s sulico za 90° na desno, da kaže glava in ost sedaj proti zapadu. Razumljivo!

V prostorni sobani »starega zdanja« nam je dal prijazen g. upravitelj zdravilišča pripraviti okusen obed, ki smo ga bili oni dan že zelo potrebni. Ker smo se morali žuriti, da dosežemo popoldan svoj poglavitni namen, kraljevo grobnico v Topoli, zato so se naši neugnani govorniki pri tem »ručaku« omejili na najpotrebnejše pozdrave in napitnice, potem pa hajd na pot! Prišedši iz parka, smo zagledali v Arandjelovcu polno ulico vozov: nekaj kočij in navadnih kolesljev; stali so pripravljeni za nas, da nas popeljejo v kakih 16—18 km oddaljeno Topolo. Ta vozila so dali na razpolago nekateri Arandjelovčani, večinoma pa dobri seljaki iz okoliških vasi, vse gratis, samo »iz počasti« do bratov Slovencev. Vprašali smo se, ali bi se pri nas v enakem slučaju dalo tako točno in gratis pričarati »meninič - tebinič« kar 42 voz. Kdo ve? Pri dobri volji in iskreni ljubezni do bratskega naroda vsekako! Ulica je bila polna ljudstva.

Pokrepčani po izdatnem ručaku smo brzo zlezli vsak na svoji sedež, voznički brača Srbi-seljaki pa so pognali svoje sicer lahke, a zato neverjetno vztrajne konjiče. Imel sem srečo, da sem se vkrcal na »dvopotačni« voz s peresjem, na takozvano »čežo«, zakaj na navadnem koleslju brez peresja bi si bil po »kaldrmu« in kameniti cesti med dolgo vožnjo enako mojim tovarišem temeljito prerahljal svojega rojstva grešne kosti. Skozi dolgo ulico v Arandjelovcu, kakor tudi skozi sela ob cesti in mimo posameznih seljaških koč je bilo samo jedno

bojnikov tu ni. . . A jaz sem vendar za vsak slučaj vzela tri samokrese seboj, je lagal zemljemerec. »Proti samokresu pa ni lahko kaj napraviti, veš. Z ducatom razbojnikov tudi opravi, če treba.«

Temneje je postajalo. Nenadoma je zaškripal in zavilil voz, stresel se in kakor proti svoji volji zavil levo.

»Kam me pelje tod?« je mislil zemljemerec. »Saj je vendar ves čas vozil »naravnost, zdaj pa je krenil nenadoma levo! Konečno me lump spravi v kako goščavo in. . . in. . . Ne bilo bi prav nič čudnega!«

»Čuj«, je rekel kočijažu. »Praviš torej, da tu ni nevarno? Prav žal mi je. . . Jaz se namreč zelo rad tolčem z razbojniki. . . Izgledam sicer suh in slaboten, a sem vendar močan kot medved. . . Nekoč me trije razbojniki napadejo. . . No, in kaj misliš? Prvega sem podrl tako, da je. . . da je dušo izdihnil na mestu, saj razumeš; oba ostala sta šla na prisilno delo v Sibirijo zaradi napada name. Odkod pravzaprav to veliko jemljem, še sam ne vem. . . Takole z roko primem korenjaka, kakor si ti in. . . ga poženem v tla.«

Klim se je ozri v zemljemerca, je zapotegnil lica in udaril po konjiču.

iskreno vikanje in pozdravljanje: »Živio Slovenci!« — »Živeli braća Srbi!« Naši klobuki ter beli žepni robci so bili permanentno v zraku. Bratje Srbi so bili sigurno vsi od malega otroka do sivolasega starca zunaj pred »kučo«, da vidi jo in pozdravijo Slovence.

Cesta se vije čez mnoge hribe in doline, večinoma v serpentinah do Topole. Vsak Slovenec je dobil za sopotnika vsaj po enega srbskega seljaka, s katerim se je kmalu zapletel v živahen gospodarski ali pa politični razgovor. V glavnem smo se razumevali popolnoma, le kak bolj lokalni izraz je bilo treba malo opisati. Bili smo si najprej prijazni, kmalu pa iskreni prijatelji. In kako tudi ne! Iskrenejših, bolj dobrosrčnih ljudi, kakor so ti srbski, zlasti šumadijski seljaki, si vobče ne moremo misliti. Zabolelo je mene in izvestno tudi mnoge tovariše čisto ob misli, da se nahajajo med Slovenci ljudje, celo zaslepljeni inteligentje (?), ki se drznejo zabavljati na Srbe in širiti mržnjo do njih! Oj slepote in nevednosti! Vi vsi taki abotneži, pojdite med srbski narod, pogledite se v njegovo dušo in srce, da ga spoznate in stidili se boste svojega neosnovanega obrekovanja!

(Dalje prih.)

PODPISOVANJE 7 ODSOT. DRŽ. POSOJILA 1921 ZAHTEVA LASTNA IN DRŽAVNA KORIST!

Politične vesti.

Pašič v Parizu. Dne 7. tm. je min. predsednik Pašič došel v Pariz. Poročal je takoj kralju o notranjem in zunanjem položaju ter o programu vlade. Kralj je izrazil Pašiču in vladi popolno zaupanje. Pašič je obiskal do sledje tudi zastopnike velesil ter jim sporočil, da Jugoslavija stoji odločno na stališču, da se mora trianonska pogodba brezpogojno izvršiti. Madžarskim puštolovščinam, ki ogrožajo mir in red v Centralni Evropi, se mora napraviti konec. V zadevi albanskih mej je Pašič napram zastopnikom velesil povdaril, da zahteva naša kraljevina meje, ki bodo omogočile mir in napredek na jugozapadnem ozemlju države. Zbiranje naših čet ob granici ima le obrambni značaj.

Mir ob albanski meji. Odkar so na albansko mejo prišle nove naše čete, ni več opazati gibanja na albanski strani.

Napad italijanskih kulturonošcev na slovenskega poslanca v Trstu. Dne 7. tm. so v Trstu fašisti na ulici napadli slov. poslanca dr. Podgornika in ga s palicami ter bokserji težko ranili. Na glavi ima poslanec globoko rano.

Jugoslov. muslimanska stranka je na svoji konferenci 7. tm. v Sarajevu odobrila taktiko centralnega in izvršilnega odbora ter izrekla zaupanje poslanskemu klubu, katerega je pozvala, naj vztraja na dozdajnem stališču.

V Radičevi stranki se je pojavil spor. Krajevna organizacija v Belovaru je odločno nastopila proti Radičevi demagoški politiki. Zato jo je Radič iz stranke izključil. Organizacija pa je začela izdajati svoj list »Hrvatski seljak«. Novo gibanje se je razširilo po celi

»Da, moj dragi«, je nadaljeval zemljemerec. »Bog obvaruj vsakogar, da bi začel z menoj kaj! Ne samo to, da razbojnik nima več cele roke ali ne cele noge, pa še pred sodišče pride... Z vsemi sodniki in policijskimi načelniki sem dobro znan. Državni uradnik sem, nenadomestljiv državni uradnik... Če jaz potujem, je to oblastem znano... in one dobro pazijo, da mi ne stori nikdo kaj zalega. Vsepošod ob potu je mnogo stražnikov, policajev skritih. Stoj, stoj!« je nenadoma zakričal zemljemerec. »Kam voziš? Kam me hočeš spraviti?«

»Ali ne vidite? V gozd peljem.«
»Resnično me pelje v gozd«, je mislil zemljemerec. »Kako sem ves v strahu! A pokazati ne smem razburjenja... Je že itak opazil moj strah. Zakaj se le tolikokrat ozre name? Gotovo ima hudoben namen... Preje je vozil mirno, korakoma, zdaj pa kar drvi dalje!«

»Poslušaj Klim, čemu tako goniš konja?«

»Ne gonim ga. Sam je prišel v tek. In če je v teku, ga ničesar ne u-

belovarski župniji, ki je bila doslej trdnjava Radičeve politike.

Češkoslovaška narodna skupščina je od predsednika Masaryka sklicana za 18. t. m. Nemška poslanska zveza je sklenila, da se bo zopet udeleževala sej.

Na Madžarskem se je kmetska stranka, ki je najmočnejša, odločno postavila na stališče, da se mora potem zakona razveljaviti pragmatična sankcija ter proglasiti habsburško dinastijo za odstavljeno. Ako vlada teh zahtev sprejme, gre kmetska stranka v opozicijo. To bi pa pomenilo izbruh krize.

Vprašanje Zapadne Ogrske se bo razpravljalo na konferenci v Benetkah, katere se udeležijo Italija, Madžarska in mala ententa. Jugoslov. vlada stoji na stališču, da se morajo sklepi trianonske pogodbe izvršiti.

Kongres zveze narodov je za letos zaključen. Izvolil je — kakor smo že javili — mednarodno razsodišče. Prihodnje leto bo predložen kongresu načrt za razorožitev.

Na Grškem se je vsled grških porazov v Mali Aziji pričelo veliko gibanje proti kralju.

Celjske novice.

Vsem državnim nameščencem v Celju!

Javnim nameščencem vseh stanov in kategorij trka beda z neizprosno silo na vrata. Vsled neznosne draginje, ki je nastala v zadnjih tednih, si ne moremo nabaviti najnujnejših življenskih potrebščin. Nekatera živila so v zadnjem mesecu poskočila v ceni za 100%! Naša delavna sila se krha, naš ugled trpi. Nujno je potrebno, da nekaj ukrenemo. Draginja se mora zaveziti na katerikoli način.

Da se posvetujemo o nadaljnjih korakih, ukrepih, predlogih in resolucijah, sklicujemo za **torek 11. t. m. ob 8. uri zvečer sestanek drž. nameščencev v Celju v veliki dvorani „Narodnega doma“.**

Pridite vsi polnoštevilno!

Pripravljalni odbor.

FILM »PEGASTI LEGAR« V CELJU.

Ljudskemu vseučilišču se je posrečilo dobiti ta krasen film za predavanja. Zanimiv je ta film zlasti zavoljo tega, ker je sestavljen v podobi povesti in slika prežalostno stanje neke po legarju okužene poljske družine. Prvo in drugo predavanje sta se vršili že v soboto (za gimnazijo) in včeraj v ponedeljek (za rudarsko in trgovsko šolo), kar je oskrbel primarij g. dr. Steinfelser. Naslednja predavanja so še: danes v torek od 16. do 18. ure za obe meščanski šoli, predava medicincec g. Mikič. **Pol ure pozneje t. j. ob 18. uri** (tudi danes v torek) **pa predava za meščane in okoličane g. dr. Steinfelser.** V sredo bo predavanje za mestno in okoliško deško šolo, v četrtek pa za mestno dekliško in zavod Šolskih sester; obakrat predava med. g. Mikič od 16. do 18. ure. V petek bo več predavanj za vojaštvo, katera oskrbi vojaški zdravnik. V soboto pa gresta gg. dr. Steinfelser in med. Mikič v Trbovlje, kjer bosta še dve predavanji in sicer od

stavi. Saj si žival sama ne more pomoči, da ima take noge«.

»Lažeš, dragi prijatelj! Jaz vem, da lažeš! Pa jaz ti resno svetujem, vozi počasneje. Zadržuj konja... Ali slišiš? Zadržuj konja!«

»Čemu?«

»Ker... ker za menoj od postaje pridejo še štirje moji tovariši, dohitijo me. Obljubili so, da me dohitijo v tem gozdu. Vožnja bo potem z njimi zabavnejša... Zdravi, kreпки junaki so... vsakdo od njih nosi samokres seboj... Pa čemu se vedno oziraš in tako nemirno sediš kakor na bodicah? He? Jaz, dragi prijatelj... hm, da... jaz... Ni se ti treba ozirati nazaj... Nimam ničesar takega, kar bi te utegnilo zanimati... Razven treh samokresov... Pa naj bo, če hočeš, pa jih vzamem in ti jih pokažem... Pa naj bo...«

Zemljemerec je delal, kakor da išče v žepih. Ta hip pa se je zgodilo nekaj, česar se v svojem strahu ni nadejal. Klim je nenadoma skočil z voza in planil v goščavo kakor brez uma.

»Pomoč«, je kričal. »Pomoč! Vzemi

14.—16. ter od 16.—18. ure. Vstopnine pri vseh teh predavanjih ni nobene, pač pa se prosi prostovoljnih doneskov, da se krijejo stroški za prevažanje filma iz Zagreba v Celje in zopet nazaj ter luč in drugo. Predavanja se vrše v kinu Gamberje.

Občinski odbor celjske okolice (posluje še vedno stari, povečini klerikalni!) je v nedeljo 9. tm. sklepal o podpisu državnega posojila. Prvotni predlog, da podpiše občina 20.000 K, je propadel, ker so glasovali zani samo naprednjaki (9), dočim so se klerikalci (12) postuhnil. Sprejet je bil potem (ali je postalo klerikalce vendarle sram?) drugi predlog, da podpiše občina 10.000 K.

Dr. Korošček nedeljski shod v celjskem Narodnem domu je potekel brez vsakega zanimanja naše javnosti. Da so častiti gospodje od zunaj naglani kmetje na shod, je naravno. Videli smo pa, da je dr. Korošček začel duševno zelo pešati. Če vodilni politik ne zna kaj drugega nego gobezdati o nesposobni diplomaciji, o vojaški upravi kot sovražnici orlovstva, o uklinjenju medicinske in tehnične fakultete v Ljubljani, o potrebi, da pride Radič v parlament itd., če vodilni politik SLS ne zna drugo nego hujskati in lagati in z lažmi vzbujati sovraštvo proti sedajni vladi in državi, potem je to žalosten znak dekadence, propadanja njegovih duševnih sil. In to na Korošču žal opazujemo že delj časa. Druge nesreče ni bilo na shodu.

Dr. Korošček in orožniki. Vso svojo duševno revščino, v katero je zabredel v zadnjih letih, je pokazal dr. Korošček na nedeljskem shodu v Narodnem domu s svojimi otročiji izvajani o orožnikih. Trdil je, da imama danes dva- in večkrat toliko orožništva kot poprej, in vendar je tatov petkrat več. Mogoče! Samo bi povedali dr. Korošček, da je tega slednjega predvsem kriva ona naša duhovščina, ki se ne briga za izvrševanje svojega poklica, ampak predvsem za politično hujskarijo.

Ruska koncerta v soboto zvečer in nedeljo popoldne sta bila zelo lepa in sta nam v razmeroma kratkem programu nudila bogat užitek. V nedeljo popoldne se je udeležila koncerta korporativno-tukajšnja vojaška posadka.

Profesor Pirnat. »Slovenec« in »Jugoslavija« sta unisono zapela pesem o premeščenju prof. Pirnata iz Celja v Kočevje, češ, da se je izvršila zato, ker je Pirnat nekoč na nekem shodu NSS izjavil, da demokrati kvare mladino. Ne pride nam na misel, zavračati neumnost te trditve. Profesor Pirnat dobro ve, zakaj je bil premeščen. Če pa želi, da se bo javno razpravljalo, kdo je v Celju kvaril mladino, smo mu prav radi na razpolago s čednimi podatki. Ker pa mislimo vendar še, da ni on lansiral v klerikalno - narodnosocialno koalicijsko časopisje te vesti, za enkrat še molčimo.

Pobalinstvo. Celjski odsek Sav. podr. SPD je v zadnjem času razmestil več kažipotnih tabel v celjskem pogorju. Znašel se je pa neki pobalin, ki je pomazal tablo pri I. železn. viaduktu: Hudičev graben itd. Odsek je zadevo prijavil orožnikom, da izsledijo krivca. Občinstvo se pa naproša, naj naznani vsakogar, ki ga zaloti pri takšnem dejanju. Table in markacije stanejo precej

konja in voz, samo meni pusti življenje, prokleti človek! Pomoč!«

Slišali so se naglo odhajajoči koraki; počilo je v lesovju, in vse je bilo tiho. Zemljemerec, ki tega in pričakoval, je predvsem ustavil konja; potem je kolikor mogoče udobno sedel na voz in pričel preudarjati.

»Zbežal je... Prestrašil se je, neumnež... Kaj naj storim zdaj? Sam dalje ne morem, pota ne znam; in še osumili bi me, da sem ukradel konja... Kaj zdaj? — Klim! Klim!«

»Klim!« je odgovoril odmev. Zemljemerec se je domislil, kako bo v-o mrzlo noč moral sedeti v temnem gozdu in ne bo čul ničesar drugega kot same volkove, odmeve in prhanje drobne kobile. Pri tej misli je čutil, kako se mu je čez ves hrbet vtila mrzla groza.

»Ljubi Klim!« je zaklical. »Najdražji prijatelj! Kje si vendar, ljubi Klim?«

Približno dve uri je zemljemerec kričal in šele, ko je bil že hripav in se je udal misli, da prenoči v gozdu, mu je rahla sapa donesla človeško ihtenje.

denarja in tudi časa. Vsako poškodovanje teh naprav ovira delovanje odseka v interesu tujskega prometa in je zato še bolj kaznivno.

Držite se predpisov! Na tukajšnji policijski urad prihajajo neprestano pritožbe o slučajih neizpolnjevanja policijskih predpisov. Temu seveda slede kazni. Tako n. pr. se naše gospodinje oz. služkinje ne morejo odvaditi stresanja prašnih cunj na ulice. V nedeljo je v Aleksandrovi ulici iz nekega okna letel gost prah na pasante. Ali naj tako postopanje vzbuja v tujcih veselje do poseta našega mesta? Gospodinje naj počne tozadevno svoje služkinje! Dalje: razni ljudje še vedno — bodisi iz komodnosti bodisi iz nagajivosti! — vkljub večkratnim prepovedim odkladajo smeti na Savinjskem nabrežju. Kolesarji zopet in vozniki se vozijo s kolesi in vozovi ponoči brez luči in ogrožajo pasante itd. itd. Vse to so takšni prestopki policijskih predpisov, da je naravnost v javnem interesu, da oblasti vsakogar, ki se mu prestopke dokaže brez pardona kaznujejo. Enako je s predpisi glede prijav in odjav. Zgodilo se je, da so po cele tedne in mesece živeli v Celju razni iz Ogrske došli boljševiški elementi, ne da bi policija zanje vedela, ker gošpodar ali gospodinja, kjer je dotični stanovan, nista izpolnila svoje dolžnosti in stanojemalca prijavila. Še enkrat priporočamo oblastem, da iz ozirov na javne interese proti takim ljudem najstrožje postopajo. Red mora biti!

DENAR, NALOŽEN V DRŽAVNEM INVESTICIJSKEM POSOJILU, NOSI 7 ODSOTKOV OBRESTI.

Mariborske novice.

Redna seja občinskega sveta mariborskega se vrši noči 11. tm.

Mestno deško zavetišče v Mariboru je poddržavljeno in razširjeno v državno dečno stanico. Ima dnevno deško in dnevno dekliško zavetišče za ubožno dečo s popolno dnevno oskrbo, popoldnevno deško zavetišče za delavsko dečo brez domačega nadzorstva, vzprejmalnice z 20 prenočišč, zdravniško ambulanco itd.

Čast zavednim mladenkam! Učenke dekliške meščanske šole v Cankarjevi ulici v Mariboru so si ustanovile v posameznih razredih odbore za mladinsko Jugoslov. Matico. Mesečno zbirajo doneske za to važno organizacijo.

Mestno gledališče v Celju.

Tretja predstava letošnje sezone pretečeni četrtek, dne 6. tm. je napolnila naše gledališče do zadnjega kotička. Sličen obisk bi bil mogoče pri vsaki predstavi, tem bolj pri igranji ki nudijo gledalcu več duševnega užitka. Dramatično društvo je uprizorilo Shawovo pravljico igrano v treh dejanjih »**Androklos in lev**«, ki zahteva pri insceniranju gotovo žrtve in truda. Mnogo občinstva je odhajalo v nevolji, ker ni moglo dobiti sedežev; vendar ni bogvekaj zamudilo. Privlačno silo more imeti je naslov, na odru ne napravi igra nobenega zadovoljivega utisa. Verjetno je, da jo čitaš z užitkom,

»Klim! Ali si ti, najdražji prijatelj? Peljiva se vendar dalje!«

»Hočete me umo— umoriti!«

»Bila je šala, dragi moj! Bog naj me kaznuje, če nisem imel šale! Kje pa naj imam samokres? Le iz strahu sem tako govoril. Usmili se me in peljiva se dalje! Zmrzujem.«

Klim, ki je gotovo premislil, da bi bil resničen razbojnik že davno izginil s konjem in vozom, je zdaj stopil iz gozda in se plaho bližal potniku.

»Zakaj si se pa bal, neumnež? Imel sem vendar le šalo, ti se pa takoj ustrašiš... Sedi vendar!«

»Bog vam odpusti, milostivi gospod«, je mrmral Klim, ko je stopal na voz. »Da bi bil jaz to vedel, za sto rubljev ne bi bil vozil. Tolično da nisem umrl od strahu...«

Klim je z bičem udaril po konjicu; voz je vztrepetal. Klim je udaril še enkrat in voz se je zazibal. Po četrtem udarcu se je ganil z mesta; zemljemerec je potegnul ovratnik plašča čez ušesa in se je zamislil. Pot in Klim mu nista bila več nevarna.

ker izborna parodira kristjanstvo in paganstvo začasa rimskih cesarjev, na odru pa more vsaj nekoliko učinkovati le tedaj, ako je vsa uprizoritev tudi v podrobnostih izvedljiva. Zgubiti pa mora svoj efekt, ako igralci niso v stanu kreirati tudi v najtežjih nijansah tipe, ki nam jih je kakor izklesane razvrstil pisatelj. V tolažbo služi našim vrlim igralcem, da celo poklicni igralci v Ljubljani niso spravili igre do veljave. Spominjala je, kakor se je kritik izrazil, bolj na cirkus in doživela popoln fiasko. Ne čudimo se torej, da predstava v Celju tudi ni mogla zadovoljiti globokejših čutečega občinstva. Odigravala sta se zlasti drugi in tretji prizor brez vsakega tesnejšega kontakta z gledalci, edino dijaštvo je prišlo do nekoliko užitka. Ker igra ne nudi dejanja, je tem večjo pozornost obratovati na točno funkcioniranje nastopov in dobro kreacijo skupin, ki tudi v veselosti ne smejo pretiravati in postati le preveč groteskne. Tudi se je mnogokrat samo deklamiralo in polagalo premalo važnosti na konsekvantno kreacijo posameznih tipov. Niti naši sicer najboljši igralci vsled tehničnih hib igre niso prišli do prave veljave. Cirkusa v Celju sicer nismo doživeli, ker lev ni bil razpoložen za ples in je z režijo vred predbro pojmoval svojo ulogo. Zato nam je bila ta ljuba in kratka, a vendar se svojega dostojanstva zavedajoča žival skozi celo igro najbolj simpatična. Iskreno častitamo g. Kreflu k temu lepemu uspehu. Vrlega partnerja je našel lev v Androklusu (g. Perc), ki je zlasti v prvem in tretjem dejanju izvanredno ugajal. Ostalih igralcev imenoma ne navajam, ker so se gotovo potrudili. Ako niso dosegli zaželjenega uspeha, ni ravno njihova krivda. Vendar sem pogrešal v nastopu vojaških funkcionarjev več dostojanstva in rimljanstva. Vsa čast končno gospe Kerhelich, ki je pri svoji občeznani narodni požrtvovalnosti naslikala za drugo in tretje dejanje prav primerne kulise. —vlj—

Dnevna kronika.

Za gradnjo železnice Murska Sobota - Ljutomer - Ormož je dovoljen kredit v znesku en milijon kron. Konkurz bo v najkrajšem času razpisan.

Za prehrano pasivnih krajev je vlada votirala kredite ministrstvu za socialno politiko.

Represalije proti madžarskim šolam bo izvajala naša vlada, ako bodo Jugosloveni na Madžarskem siljeni posejati madžarske šole.

Vesti o ukinitju fakultet v Ljubljani, in sicer medicinske in tehnične, so neresnične. Fakultete obstojajo na temelju zakona, katere more ukiniti samo nov zakon, ki ga sklene narodna skupščina. Vesti so predvsem spravili v svet klerikalni časopisi iz strankarskih razlogov, zlasti radi agitacije proti državnemu posojilu.

Občinski volilni red za Slovenijo je sklenil spremeniti zakonodajni odbor narodne skupščine, seveda le začasno, dokler ne bo predložen enoten obč. volilni zakon za celo državo. Zmanjšalo se bo število odbornikov v občinah, ki imajo manj ko 10.000 prebivalcev; v občinah z nad 10.000 prebivalci ter v avtonomnih mestih Celje, Maribor, Ptuj in Ljubljana se razdele mandati tako, da dobi relativno najmočnejša stranka polovico vseh odbornikov in še enega povrh. ostali mandati pa se razdele med stranke po proporciju. V drugih občinah ostane pri dozdajnem načinu. Tudi je sklenjenih še nekaj drugih sprememb.

Udruženje jugoslov. učiteljsstva ima svojo 1. drž. skupščino dne 8. in 9. nov. v Zagrebu.

Osebna vest. Davčni kontrolor v Prevaljah g. Jos. Zazula je imenovan upraviteljem.

Vprašanje prepovedi točenja vina ob sobotah in nedeljah je za nas izredne važnosti in vendar se o niem ne čuje skoro nobene besede. Zakaj? Dasí vemo, da bi se s takim zakonom ne strinjalo niti 5% prbivalstva države, vendar vse molči, ker vsaka stranka se boji, da se ji bo očitalo od nasprotnikov, da je stranka pijancev in bog ve kaj še, pozablja se pa pri tem, kaj bodo trpeli naši vinogradniki, kaj naši gostilničarji! A ne le ti, tudi za nas druge bi bila taka prepoved nezgodna. Meščanske rodbine,

ki žive čez teden v zatohlih stanovanjih, se tako radi podajajo ob nedeljah v Šiško, v Limbuš, na Anski vrh ali kam drugam na čašico vina, naenkrat pa naj pride ta prepoved, ki jim bo še to malo veselja, kar ga imajo, odjedla. Kmet, ki se trudi v potu svojega obraza od ponedeljka do pozne sobotne ure, pridele v nedeljo popoldne v gostilno, kjer v pogovoru s svojimi šotrpini pri kupici doljenca pozabi za trenutek skrbi, ki ga tarejo. In prav tako delavec! Mu ne privoščite, da v nedeljo malo zapoje, ko je vendar ves teden toliko trpel globoko v zemlji, v tovarni v delavnici? Pa se bo oglasil kak šotrpovo šotrp, čes. naj pijejo pa limonado! A az mu rečem: Vsak naj se zveliča po svojem! Mi ne branimo tebi piti limonade, ti nas pa pusti prav tako v miru, če si hočemo privoščiti kupico vina! V svobodni državi smo! Avstrija ni nikoli posegala tako daleč v zasebno življenje svojih državljanov! Nisem pijanec, ne vidite me nikoli pijanega, vendar sem odločno proti takemu zakonu, in če se bodo potrudili naši zakonodajalci med ljudstvo, bodo videli, da je tudi to prav tako odločno nasprotno, in da bo vzbudil tak zakon ne malo nevoljo po deželi. Ako hočete odpraviti poboje, ki se vrše v pijanosti, imate še druga sredstva v svoji moči, da to storite. Strogo naj se kaznuje na pr. vsakdo, ki bi se pokazal na cesti pijan, pretepačem naj se prepove pohajanje gostiln, kaznuje naj se tudi gostilničarje, ki bi dajali takim piti itd., nikačor naj se pa ne šikanira pridnih delavcev, kmetov, uradnikov in dr., ki si žele privoščiti ob nedeljah — ker drugičkrat neutegnejo! — svojo kupico vina!!!

Oddelek za socialno skrb, invalidski odsek pokrajinske uprave za Slovenijo želi nabaviti za invalidske zavode 165 kom. stolov, 125 nočnih omaric, 28 dvodelnih omar, 31 skrinjic za premog, 18 miz razne velikosti, 25 obešalnikov prostostojećih, 15 umivalnikov z opremo (kovinast emajliran), 24 pljuvalnikov iz pločevine, emajlirani, 2 pisalni mizi, 1 omaro za pisarniške potrebščine, 1 omaro za knjižnico, 10 klopi, 1 omaro kredenco za kuhinjo. Dobaviti bo 120 stolov, 80 nočnih omaric, 6 dvodelnih omar, 2 pisalni mizi, 6 klopi, 16 skrinjic za premog, 5 miz, 10 obešalnikov, 1 omaro kredenco, 1 omaro za knjižnico in 1 omaro za pisarno-franko invalidski dom v Rogaški Slatini, ostalo opremo pa franko invalidski dom v Ljubljani (Št. Peterska vojašnica). Vzorci navedenih predmetov so na ogled v invalidskem domu v Ljubljani v Št. Peterski vojašnici (pri upravitelju). Pravilno kolkovanje in zapečateni pismeni ponudbe naj se pošljejo na gori omenjeni odsek najkasneje do 16. oktobra 1921.

V ponudbi je navesti, v katerem roku (od dne naročila) se dobavi pohištvo. Odsek si pridržuje pravico, da sprejme izmed vposlanih ponudb eno, ali pa tudi več. Obenem s ponudbo je poslati tudi potrdilo za položeno varščino, ki znaša 10% od skupnega nabavnega zneska. Fakture se poravnajo najkasneje 14 dni potem, ko je bilo blago pravilno prevzeto.

Nad 100 milijonov državnega posojila je podpisala po vojni opustošena Srbija, torej nad eno petino celega zneska. Pokazala je s tem zopet, da ne zna le z orožjem v roki braniti domovine, ampak ji pomaga tudi pri delu za obnovo. Zlasti se je odlikovala Šumadija, ožja domovina Karagiorgievičev, kjer je podpisovalo vse od najrevnejših do najbogatejših. Tako se kaže prava domovinska ljubezen!

Naš rojak utonil v Splitu. Poročajo nam: V noči od 29. na 30. sept. je utonil v luki Gruž (Dalmacija) naš vrlj sodrug od carinarnice kapetan granič. Franjo Šprah, doma iz mariborske okolice. K zadnjemu počitku smo ga spremili dne 1. okt. na dubrovniško pokopališče na polotok Lapad. Žalnoči ostali Slovenci: Kpt. Ivan Varšnik, doma iz Dobrne pri Celju, Franc Kuhar iz Šmihela pri Pliberku, Lovro Rihtaršič iz Bukovice nad Škofjo Loko, Pavel Vidovič iz Gorice pri Krškem. Naj mu je zemlja lahka!

Dopisi.

Vojnik. Tu se je vršil v nedeljo 9. tm. v gostilni g. Kovačiča shod narodnosocialne stranke, na kojem je poročal g. poslanec Brandner, ki je bil v sprem-

stvu g. odvetn. kandidata R. Doboviškega iz Celja. Shodu, ki se ga je udeležilo ca. 50 radovednežev, je predsedoval g. odv. kand. R. Dobovišek. Izvajanja poslanca Brandnerja so izzvala pri udeležencih, ki so bili po ogromni večini pristaši demokratske in Samost. kmetijske stranke, ostre ugovore. Zlasti težko se mu je očitalo, da njegova stranka ni glasovala za sprejetje ustave. Za vsebino in način, kako je ta narodno - socialni poslanec govoril o državi in notranji politiki, je preznačilno, da je žele vse priznanje in dopadenje navzočega g. Jekla, ki je bil vedno vse, samo ne Slovenec. G. Brandner, ki je koroški rojak in primorski begunec, bi storil bolje, ko bi ob obletnici nesrečnega koroškega plebišcita ne hodil govorit v kraje, kjer se z užitkom in naslajo posluša vsakega, ki zna grdo govoriti o naši državi. Tistim slovenskim ljudem pa, ki jih ni nikdar mogoče složititi za skupno delo vsled osebnih razprtij, želimo mnogo uspeha v složnem razdiranju in pohiševanju naroda, ki so ga nekđaj uspešno vršili nemčurji in ga danes skušajo nadaljevači ljudje Brandner in Dobovišek iz narodno socialne stranke.

Hrastnik. Minoli petek je pričelo goreti ogromno skladišče za slamo tukajšnje steklarne. Gasilno društvo je bilo k sreči takoj na licu mesta in požar omejilo ter tako preprečilo večjo nesrečo, ker se v bližini tega skladišča nahaja skladišče za bencin in avtomobile.

Rog. Slatina. V tukajšnjem invalidskem domu je umrl 7. tm. invalid Karel Legvart iz Šmarja pri Jelšah.

Rogatec. Župan Berlisg je v prvi občinski seji med drugim obljubil, da bo delal tudi za vlado. Pa do danes še nismo zaznali, da bi podpisal kak znesek državnega posojila ali da bi koga izmed svojih somišljenikov, ki so ravno tako težki zlata kakor on, pridobil zanj. Jugoslavija pač ni Avstrija, za katero je štel stotisoče, ki so bili tedaj nekaj vredni. Mož se ni prežet jugoslovanske misli in tudi nikdar ne bo. Mogoče, da ga tudi tolaži zavest, da je še med Slovenci mnogo takih, ki so v besedah navdušeni in požrtvovalni Jugoslovani, v dejanjih pa ničle.

Turistika in šport.

Hašk : Ilirija. V nedeljo 9. tm. se je vršila v Ljubljani nogometna tekma med prvakom Zagreba »Haškom« in prvakom Slovenije ljubljansko »Ilirijo«. Končala je v razmerju 2 : 1 v prid Hašku.

UKINJENJE NAŠE MEDICINSKE FAKULTETE IN ŠE KAJ DRUGEGA.

Mislim sicer, da se ne bodete, gospod urednik, strinjali z vsem kar toin navedel v naslednjih vrstah, ker me pa vendar dobro poznate in veste, da mi je bil in je še vedno cilj življenja sreča in dobrobit mile jugoslovanske očetnjaje, sem uverjen, da ne boste vrgli teh vrstic v — koš. Ko sem prišel 1. 1917 v laško ujetništvo, sem imel tam priliko seznaniti se z idealnim tržaškim rodoljubom, učiteljem glasbe na »Glasbeni matici«. Tekom enega leta, ki sva ga preživela drug poleg drugega, sva imela pač dovolj časa premisliti ustroj Jugoslavije — glede katere nisva bila nikoli v dvomu — in to zlasti ustroj šol, ki so nama bile najbolj pri srcu. Midva — in tudi drugi rodoljubi, ki so se nama semintja pridruževali — nisva bila nikoli mnenja, da bi bilo potrebno za Jugoslavijo toliko visokih šol, kolikor jih imamo danes! Kaj nam koristi n. pr. troje ali še več medicinskih fakultet, če nimamo za vse te dovolj izvrstnih učnih moči! In prav tako je glede drugih fakultet, glede tehnike in glede konservatorija. Po dolgotrajnem debatiranju in res stvarnem premisleku sva prišla do zaključka, da bi za nas docela zadoščalo, ako bi imeli popolno univerzo v Beogradu, konservatorij v Zagrebu, v Ljubljani pa tehniko, ker je baš v Sloveniji najbolj razvita industrija. Zadoščalo bi — kvečjemu bi pridejali še Hrvatski kakšno fakulteto — in država bi si prihranila ogromno milijonov, poleg tega bi pa bili ti zavodi lahko prvovrstni, ker bi na njih nameščali le najboljše moči.

Da bi morala biti meščanska šola že v vsaki vasi, menda ni božja zapoved! Poglejmo! V Žaleu jo imamo, v Celju menda dve, zahteva se io seveda še v Laškem. Toliko na kupu ni meščanskih šol niti na Češkem!

In še kaj drugega! Nedavno me je prijatelj pončil, koliko pomožnih moči se nahaja na nekem okrajnem glavarstvu. Pravi, da je tam toliko pisaric, da se jedva druga drugi ogibljejo.

Zakaj vse to omeniam? Valuta pada! A kako vruga ne bo padala, če čitamo teden za tednom, da se je izdalo zopet in zopet toliko stotilijonov novih bankovcev — skoro kakor v Avstriji.

Pričnimo vendar že eakrat malo računati in varčevati, pa malo strožje postopati z našimi židovi, in ni vrag, da bi se ne obrnilo na bolje!

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

XXVII. brzojavno tržno poročilo.

Žatec, 6. okt. 1921. Kupčija zopet bolj čvrsta, 6400—7000 č. K za 50 kg.

Nürnberg: 7400—8400 M za 50 kg.

Trimesečni keramični tečaj na srednji tehnični šoli v Mariboru. Lončarska obrt v Sloveniji je bila svoj čas lepo razvita ter je donajala lončarjem lepe zaslužke. Danes se nahaja ta nekđaj cvetoča obrt v stanju propadanja, zlasti radi tega, ker se mladina posveča raje drugim strokam, ki momentano nudijo lepšo eksistenco. Da bi lončarska obrt, ki je v več krajih v Sloveniji še danes razširjena kot domača industrija, se povzdignila na višjo stopnjo, je Urad za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani postavil posebnega keramičnega učitelja, ki naj bi seznanil naše lončarje z vsemi napredki v keramični industriji. V ta namen se namerava ustanoviti na srednji tehnični šoli v Ljubljani stalen keramični oddelek, ki bo zagiral naš lončarski obrt praktično in teoretično izvežban naraščaj. S 1. novembrom se otvori prvi 3-mesečni strokovni keramični tečaj. Natančnejše informacije da Urad za pospeševanje obrti.

Vzorčni velesejmi v Pragi. Sejmiska direkcija nas obvešča, da je izšel ca. 650 strani debel katalog vzorčnih velesejmov v Pragi. Katalog vsebuje na 3. mednarodnem vzorčnem velesejmu zastopane tvrdke in ima sledečo vsebino: Častni organi sejma, upravni sejmiski organi, seznamek oficijelnih zastopnikov tujih držav v Pragi, pregled posameznih strok, uvod, informacije za obiskovalce sejma, razlaga okrajšav, situacijski načrt izložbe za legendo, alfabetični seznam firm, seznam stojnic, seznam grup in seznam blaga. Inerati se nahajajo po vsakem imenovanem delu. H katalogu se dobi v 10 jezikih sestavljen ključ, s katerim moremo hitro najti zaželjeno tvrdko, stojnico, grupo in predmet v katalogu. Katalogova lična zunanost in ogromen adresni material, zbran sistematično in prav pregledno, jamči vsakomur od razstaviteljev za uspeh. Na drugi strani je neobhodn pripomoček za vse one naše trgovce, ki delajo s Češkoslovaško. Nihče ga naj ne pogreša. Naroča se pri »Aloma Company« na Kongresnem trgu v Ljubljani in podružnici v Zagrebu Duga ulica 33., ter stane 20 Din., 650 strani obsegajoč adresni material je vreden naših 80 K. Zato želimo, da naši gospodarski krogi pridno posegajo po njem.

Trgovska pogajanja med Nemčijo in Jugoslavijo so se glasom poročila »Berliner Tagblatta« pričela zopet dne 2. tm.

Likvidacija Avstroogrške banke se nahaja v zadnji fazi. Likvidacija trgovinskih poslov je že izvršena. Sedaj pridejo na vrsto še stvari, ki so spadale v področje banke kot emisijskega zavoda.

Prosveta.

Zemljevid slovenskega ozemlja, ki ga je izdala Slovenska Matica v Ljubljani, je vnanjim naročnikom — izveniši onim, ki so naročili nalepljene izvođe — že razposlan. Ko preime Matica naročeno platno, ga bo razposlala tudi slednjim. Zemljevid, ki stane K 80.— (z ovojem K 86.—, po pošti K 92.—), dobi ljubljanski naročniki proti izkazilu o plačani naročnini v društveni pisarni na Kongresnem trgu št. 7/H ob delavnikih od 3.—5. ure popoldne. Ker obsega naklada zadostno število izvodov, priporočamo zemljevid tudi onim, ki naročnine doslej še niso plačali.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15 v Celju
Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Rentnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala. 468-74

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po $(4\frac{1}{2}\% \text{ o } 0)$
štiri in pol od sto
Hranilne vloge: 2.000.000 K

»Slov.-nemški in nemško - slov. slovarček«. Delce je pomožna knjiga za pouk Slovencev v nemščini in Nemcev v slovenščini. Knjigo je spisal mestni šolski nadzornik Fr. Fink. Izšla je v založbi Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Obsega 228 strani in stane trdo kartonirana 7 D (28 K). — Vsak izmed obeh delov slovarčka vsebuje okoli 5000 besed, katere so izbrane z ozirom na praktično potrebo. Pri posameznih besedah so se upoštevale važne oblike v večji meri kakor je to našti v sličnih slovarčkih. Tisk je velik in jasn, oblika knjige priročna, vezava močna. Cena 7 D za izvod pri sedajšnjih stroških ni visoka. Pri večjem naročilu da založništvo za vsakih 10 izvodov 1 izvod za ubožne učence brezplačno.

Vestnik invalidov.

Revizija invalidskih uredb. Iz Beograda poročajo: Ministrski svet je znižal budžet ministrstva socialne politike za 142 milijonov dinarjev. Povodom revizije invalidskih uredb v zakonodajnem odboru je rešeno, da se vdovam v vojni padlih vojakov brez otrok v starosti do 40 let, ki so še delazmožne, ukine dodatek na invalidsko penzijo. Tudi invalidom nižjega razreda, ki so še za delo sposobni in so v Srbiji in Črni gori (po zadnjem zdravniškem pregledu) le do 40 odstotkov, v drugih krajih pa do 50 odstotkov za delo nesposobni, se ukine ta dodatek k invalidski penziji. Takisto izgube dodatek rodbinski člani padlih vojakov, ki plačajo preko 30 dinarjev neposrednega davka. Ustanovi pa se narodni fond s kapitalom 20 milijonov dinarjev za ustvaritev samostojne eksistence invalidom. Vojnim sirotam se mora čim prej preskrbeti preskrba in odgoja v družinah in jim dati prilika, da se izučijo raznih obrti. Skrb za te sirote imajo po novi uredbi prevzeti oblasti. Organizirati se ima v to svrhu vrhovni svet. Oblastni in mestni sveti imajo to skrb prevzeti brezplačno iz humanitarnosti. Budžet za zaščito dece je s tem razbremenjen za 8 milijonov dinarjev.

ROK ZA PODPISOVANJE 7 ODS. DRŽAVNEGA POSOJILA POTEČE 16. OKTOBRA 1921.

Zadnja poročila.

Pred konferenco v Benetkah.

Dunaj, 9. okt. Nocoj je drž. kanceler dr. Schober v spremstvu uglednih državnikov odpotoval v Benetke.

Budimpešta, 9. okt. Min. preds. grof Bethlen in minister za zunanje posle Banffy sta kot delegata madžarske vlade nocoj odpotovala v Benetke.

Gornješlezko vprašanje pred odločitvijo.

Pariz, 9. okt. Odločitev Sveta Zvez narodov glede Gornje Šlezije je predložena velesilam.

Italijani še vozijo municijo v Albanijo.

Zagreb, 9. okt. »Juturni list« poroča: Italijani so zadnje dni v Draču izkrcali velike množine obleke in municije, ki se transportira v Tirano. Poveljnik transportov je italijanski berzaljerski kapetan, ki je znan po svojem sovražnem delovanju proti naši državi.

Zvišanje železniških tarifov v Avstriji in Nemčiji.

Beograd, 9. okt. Ministrstvo za trgovino in industrijo je od naših konzulatov v Nemčiji in Avstriji dobilo naznaila, da se uveljavijo tam novi železniški tarifi. Avstrijski tarifi za prevoz se zvišajo za 30—50, v Nemčiji za 30%.

Vprašanje valute v ospredju.

Beograd, 9. okt. Glavni odbor Demokratske stranke je imel včeraj sejo, v kateri se je zlasti bavil s slabim kurzum dinarja. Povdajala se je potreba reguliranja uvoza in izvoza ter ravnotežja v proračunu kot predpogoja za izboljšanje naše valute.

Neosnovane vesti o vojaških vpoklicih.

Beograd, 9. okt. Z merodajne strani se poroča: Neosnovane so vesti, da se ves prvi poziv narodne vojske pokliče na orožne vaje. Vlada je obvestila vojnega ministra, naj pozove samo najpotrebnejši kontingent mlajših čet. Ker razpolaga vojno poveljstvo z zadostnim številom čet ob južni meji, je verjetno, da se ne bodo klicale nadaljne rezerve.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Zvezna tiskarna

CELJE

Izvršuje vsa v stroko spadajoča dela najhitreje in po dnevnih cenah. Izdeluje vse tiskovine kakor: časopise, trgovske, šolske in uradniške tiskovine, knjige, cenike itd. do najumetnejšega barvnega tiska. Najbolje urejena

KNJIGOVEZNICA

izvršuje hitro in solidno knjigoveška dela od najpreprostejše do najfinejše izpeljave

Približno 300 kom, novih

sodov

iz trdega lesa, z železnimi obroči, prav lično opremljenih, od 60 - 300 litrov, se prodaja po K 8'— nemško avstrijske veljave. W. Rottner, St. Johann am Tauern, Deutsch 1073 Österreich (nem. Avstr.) 1—1

Domača zavarovalnica sprejme zastopnika

za Celje in okolico.

Ponudbe na upravo lista pod »Zava-1071 rovalnica« 3—1

Išče se

prodajalka in učenc

v trgovino mešanega blaga pri F. Ja-1066 kovitsch, Celje. 2—1

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo

Ant. Jošta nasl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8

se priporoča za izdelavo vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Kritja streh, zvonikov, popravila istih, naprava strolovodov itd. Izvršitev točna. Gene zmerne. Za izvršena dela se jamči.

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

se priporoča za mnogobrojni obisk

V zalogi vse nove sokolske potrebščine!

!POSTREŽBA TOČNA!

Klobuke,

moške in ženske,

na željo barvane, novejše mode, ima klobučarna Štore-Celje. 1072 1—1

Gozdna restavracija Confidenti

privedi v nedeljo dne 16. tm. ob 3. uri popoldne

domačo zabavo z godbo in plesom.

Za dobro vino, mrzla in topla jedila ter klobase bode najbolje preskrbljeno. Vstopnina prosta. 1—1

Oglejte si

manufakturno trgovino J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra

Priporoča se vsem odjemalcem: na **drebno** in **debelo**.

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.

1056 8—2

Lastnica in izdajateljica:
Zvezna tiskarna v Celju.
Urednik: Vekoslav Spindler.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Kupi se:

v bližnji okolici mesta Celje

mala vila ali hiša

z nekaj zemlje. Vprašanja v upravi »Nove Dobe.«

Ali zahtevate

povsod v kavarnah, gostilnah, brivnicah in javnih lokalih

„Novo Dobo“

Odda se večja množina dobrega

jabolčnika

Gostilna Svetel, Gaberje. 1073 1—1

MAJKE!

Zahtevajte povsod samo MOKO ZA OTROKE

Salubra

1 škatola K 36'—

Naiboljša hrana za dojenčke!

Zelo ojačujoče sredstvo za bolne na želodcu, rekonvalescente in osobito za pre-malo hranjene ter v obče slabe osebe vsake starosti.

DOBI SE POVSO.

Tovarna kemiških predmetov hrane „SALUBRA“ D. D. ZAGREB

Boskovičeva pl. 23. telefon 7-91.
Tvorilca: NOVA GRADISKA